

Keski-Suomen hyvinvointialueen asiakasmaksujen muutokset vuodelle 2025

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 23.10.2024
2323/02.01.00/2024

Valmistelija asiakasmaksupäällikkö Anna-Kaisa Mäkelä p. 046 921 3376

Selostus asiasta **Yleistä**

Valtio ohjaa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksupolitiikkaa lainsäädännöllä.

Asiakasmaksulaissa ja -asetuksessa säädetään hyvinvointialueen järjestämien sosiaali- ja terveystalvelujen

- asiakasmaksuista,
- maksuttomista talveluista,
- maksukatosta,
- maksun alentamisesta sekä
- kaikkia maksuja koskevista yleisistä säännöksistä kuten maksun perimisestä ja maksuja koskevasta muutoksenhausta.

Lain ja asetuksen tavoitteena on, että maksut ovat kohtuullisia eivätkä ole esteenä talveluihin hakeutumiselle. Hyvinvointialue ei saa periä talveluista niiden tuotantokustannuksia suurempaa maksua

Sosiaali- ja terveystalvelujen asiakasmaksut tarkistetaan joka toinen vuosi (ns. "indeksitarkastus"). Maksuja tarkistettiin viimeksi vuodenvaihteessa 2023–2024. Maksujen tarkistamisessa käytetään työeläkeindeksiä sekä kansaneläkeindeksiä.

Keski-Suomen hyvinvointialuetta koskevat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut sekä pelastustoimen asiakasmaksut ovat olleet voimassa 1.1.2023 alkaen. Asiakasmaksuja tarkistettiin vuodenvaihteessa 2023–2024 pääsääntöisesti edellä mainitun indeksikorotusten vuoksi.

Indeksikorotusten lisäksi asiakasmaksuihin kohdentuu myös muita muospaineita. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja koskevaan lainsäädäntöön ehdotetut muutokset ovat hyväksytty 3.10.2024 Terveystalvelujen asiakasmaksuihin on esitetty sosiaali- ja terveystalvelujen asiakasmaksuasetusta vastaavat korotukset 1.1.2025 alkaen. Asiakasmaksujen enimmäismääriä korotetaan perusterveydenhuollossa pääsääntöisesti 22,5 prosentilla ja erikoissairaanhoidossa pääsääntöisesti 45 prosentilla. Maksutulojen kertymään vaikuttavat myös muut tekijät kuten terveydenhuollon maksukatto ja talveluiden käyttö.

Näiden lisäksi asiakasmaksuja tarkastellaan esimerkiksi toteutuneiden kustannusten näkökulmasta. Vuoden 2024 aikana on tunnistettu asiakasmaksujen muutostarpeita, jotka kohdentuvat vuodelle 2025. Näitä tarpeita on tunnistettu sekä terveys- että sosiaalihuollon talveluissa.

Terveystalvelujen asiakasmaksuihin esitetään liitteen mukaisia muutoksia (esimerkiksi palliativisen poliklinikan ensikäynnin maksuttomuus, etävastaanoton hinnan muutos vastaamaan lähivastaanottona tuotetun vastaanoton hintaa).

Sosiaalihuollon maksuihin esitettävät muutokset liittyvät esimerkiksi yhteisöllisen asumisen sosiaalista kanssakäymistä edistävään toimintaan, jota aiemmin ei ole ollut asiakasmaksuhinnastossa sekä vammaispalvelulainsäädännön uudistamiseen (yhdistetään esimerkiksi kehitysvammaisten ja vaikeavammaisten ateriamaksut lainsäädännön vahvistuessa)

Lisäksi sosiaalihuollon ns. harkinnanvaraisiin maksuihin esitetään muutoksia. Näitä ovat esimerkiksi tukipalvelumaksut, ateriapalvelumaksut ja lyhytaikaisen asumisen maksut.

Asiakasmaksujen tarkastamisen prosessi

Vuoden 2025 esitettävien asiakasmaksujen valmistelu on toteutettu vuoden 2024 aikana kahdessa vaiheessa. Keväällä 2024 käytiin valmisteleva kierros tunnistetuista muutostarpeista yhdessä vaikuttamistoimielimien sekä lautakuntien kanssa ja tuota tietoa täsmennetään nyt syksyllä osana vuoden 2024 talousarviokäsittelyä

Asiakasmaksukokonaisuutta käsitellään toimielimissä siten, että vaikuttamistoimielinten näkemykset ovat lautakuntien käytettävissä ennen kuin kokonaisuus siirtyy aluehallituksen käsiteltäväksi:

Asiaa käsitellään

Nuorisovaltuusto 11.10.2024

Vammaisneuvosto 17.10.2024

Palveluntuottajien vaikuttamistoimielin 21.10.2024

Vanhusneuvosto 22.10.2024

Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin 22.10.2024

Näiden kokousten jälkeen 23.10.2024 lasten, nuorten ja perheiden lautakunta sekä työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta käsittelevät osaltaan asiakasmaksujen kokonaisuutta kokouksissaan.

Toimivalta

Hallintosääntö § 18

Esittelijä	Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu
Päätösehdotus	Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta merkitsee asiakasmaksuihin esitettävät muutokset tiedoksi ja esittää niitä aluehallitukselle hyväksyttäväksi.
Päätös	